

Sygnatura akt I C 1868/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 07-marca-2018 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 07-03-2018 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa R. C.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda R. C. kwotę 3.736,19zł (trzy tysiące siedemset trzydzieści sześć złotych 19/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 16.10.2015r. do dnia 31.12.2015r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.204,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 192,00zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR Katarzyna Porada-Łaska

Sygn. akt I C 1868/17

UZASADNIENIE

W dniu 21.03.2016 r. R. C. wystąpił przeciwko (...) S.A. w W. z powództwem o zapłatę 3.736,19 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 16.10.2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Przedmiotowa kwota miała być należnością z tytułu odszkodowania z umowy autocasco pojazdu mechanicznego przysługująca powodowi – jako następcy prawnemu poszkodowanego - w związku z zajęciem wypadku ubezpieczeniowego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania. Pozwany przyznał, że zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę ubezpieczenia AC i doszło do wypadku ubezpieczeniowego skutkującego powstaniem szkody, natomiast podniósł, że wypłacona już kwota wyczerpuje szkodę. W szczególności nie przedłożono pozwanemu, zgodnie z § 19 ust. 5 owu, rachunków ani faktur, warunkujących wypłatę odszkodowania w wariantcie serwisowym.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 20.09.2016 r. pod sygn. akt I C 945/16 powództwo zostało oddalone.

Orzeczeniem z 16.03.2017 r. w sprawie II Ca 666/16 powyższy wyrok został uchylony do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu wyroku stwierdzono, iż nie ma wątpliwości co do tego, że doszło do cesji wierzytelności pomiędzy poszkodowanym a powodem i należy ustalić zasadność dalszego odszkodowania.

Sąd ustalił, co następuje:

E. P. zawarła z pozwanym (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia autocasco, należącego do niej samochodu marki O. (...), nr rej (...). Umowa została zawarta w tzw. wariantcie serwisowym.

(okoliczności niesporne)

Integralną część umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych. Zgodnie z § 19 ust. 5 OWU ubezpieczyciel miał ustalać odszkodowanie w tzw. wariantcie serwisowym pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów.

(okoliczności niesporne owu k. 35-47)

W dniu 14.09.2015 r. ubezpieczony pojazd uległ wypadkowi. Poszkodowana E. P. zgłosiła szkodę w dniu 15.09.2015 r. Pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i przyznał odszkodowanie w wysokości 2.315,86 zł.

(okoliczności niesporne)

Poszkodowana E. P. na podstawie umowy cesji z 19.02.2016 r. przeniosła na powoda wierzytelność pieniężną w związku z likwidacją przedmiotowej szkody.

(dowód: umowa cesji k. 10-10V)

Koszt naprawy przedmiotowego pojazdu wykonanej w oparciu o oryginalne części zamienne wynosi 7.811,98 zł. Naprawa dokonana w taki sposób przywróciłaby samochodowi stan sprzed wystąpienia szkody, w tym sprawność techniczną, żywotność oraz wartość rynkową. Przy czym przy wyliczaniu kosztów naprawy przyjęto stawkę w zakładach bez autoryzacji w wysokości 90 zł netto za roboczogodzinę. Stawka w zakładach (...) wynosi bowiem 120 zł netto; wówczas koszt naprawy wyniósłby 7.976,98 zł.

(dowód: opinia biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych i techniki samochodowej J. Pięty k. 112-148; opinia uzupełniająca k. 167-170)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów, których prawdziwość i wiarygodność nie budzi wątpliwości.

Stan faktyczny nie był w przedmiotowej sprawie sporny.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest całkowicie zasadne.

Pozwany w niniejszym procesie nie kwestionował swojej odpowiedzialności co do zasady za skutki powyższego zdarzenia, a która oparta jest na łączącej poprzednika prawnego powoda i pozwanego umowie ubezpieczenia autocasco oraz art. 805 k.c., art. 824 k.c. i art. 824¹k.c. Podniósł jednak, iż wypłacił już należne odszkodowanie w oparciu o wariant optymalny z uwagi na nie przedłożenie rachunków za naprawę.

W sprawie bezsporne było także, iż poprzednika prawnego powoda i pozwanego łączyła umowa dobrowolnego ubezpieczenia auto – casco w wariantcie serwisowym, a zatem do wyliczenia należnego powodowi odszkodowania w ocenie pozwanego miały znaleźć zastosowanie przepisy tej umowy, w tym § 19.

Z powyższej regulacji wynika, że w przypadku braku wykonania naprawy bądź nieprzedstawienia rachunków za naprawę, poszkodowany nie ma w zasadzie możliwości, aby odszkodowanie zostało wyliczone w oparciu o wariant wybrany przez niego przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. W takim wypadku ustalane jest ono bowiem w drugim wariantcie tj. optymalnym, który jest niewątpliwie mniej korzystny dla klienta.

W ocenie Sądu takie zapisy § 19 ust. 5 OWU stanowią w istocie niedozwolone klauzule umowne. A. dotyczy nie tylko faktu, iż w przypadku braku naprawy następuje przejście na mniej korzystny wariant ustalania odszkodowania, ale również na próbie doprowadzenia do niejako wymuszania na kliencie, aby dokonał naprawy pojazdu.

Zwrócić bowiem należy uwagę nie tylko na dokonany już wpis tego typu niedozwolonej klauzuli umownej do rejestru klauzul niedozwolonych, ale także utrwalone orzecznictwo, zgodnie z którym niedozwolone są te postanowienia umowne, które uzależniają wysokość odszkodowania od tego czy poszkodowany dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu czy też zaniechał tego. Obowiązek naprawienia szkody powstaje bowiem z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu nie może więc mieć wpływu na wysokość doznanego uszczerbku majątkowego.

Zaznaczenia wymaga, że podobna kwestia była przedmiotem orzeczenia Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, uznającego tego rodzaju klauzule za niedozwolone. Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 10 czerwca 2008r. XVII AmC 300/07 uznano za niedozwoloną klauzulę o zbliżonej treści, jaką zawiera § 19 ust. 5 OWU AC w niniejszej sprawie. Prezes UOKiK w decyzji z 28.12.2010 r. oraz 29.11.2011r. powołując się na to orzeczenie wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod pozycją 1265, uznał za niedozwolone kolejne podobne postanowienie umowne, przy czym sprawy te dotyczyły umów ubezpieczenia AC. Problematyka powyższa była także przedmiotem rozważań Sądu Apelacyjnego w Warszawie w wyroku z dnia 23 maja 2007r. (VI ACa 110/07).

Dodać należy, iż zakazane jest posługiwanie się w obrocie prawnym postanowieniami wzorców umów wpisanych do rejestru jako niedozwolone przez wszystkich i przeciwko wszystkim kontrahentom występującym w stosunkach prawnych określonego rodzaju (por. SN w orzeczeniu z dnia 20 czerwca 2006 r., III SK 7/06, OSNP 2007, nr 13/14, poz. 207).

W realiach niniejszej sprawy nie ulega w ocenie Sądu wątpliwości, iż OWU stanowiące załącznik do umowy ubezpieczenia nie były negocjowane z powodem jako konsumentem i nie miał on żadnego wpływu na ich treść. Pozwany nie wykazał, iż warunki umowy były indywidualnie negocjowane z pośrednikiem prawnym powoda. Ponadto treść zapisów § 19 ust. 5 OWU narusza równowagę interesów stron, rażąco naruszając interesy powoda. Podkreślić bowiem należy, iż aby zastosować wariant serwisowy, wybrany przez pośrednika prawnego powoda przy zawarciu umowy ubezpieczenia, poszkodowany musi dokonać naprawy, która musi zostać zaopiniowana i zatwierdzona przez pozwanego oraz wykonana w konkretnym zakładzie naprawczym albo naprawa ta może zostać wykonana w wybranym przez poszkodowanego zakładzie, ale klient musi przedstawić rachunki i faktury za naprawę, które podlegają następnie weryfikacji pozwanego. Natomiast jeżeli poszkodowany nie dokona naprawy lub nawet pomimo naprawy nie przedstawi rachunków, to zastosowanie znajdzie już wariant optymalny przewidujący potrącenie wartości cen oryginalnych o tzw. amortyzację wynikającą z narzuconej odgórnie tabeli bądź też uwzględnienie jedynie wartości zamienników porównywalnej jakości, czyli części nieoryginalnych i to niezależnie od stanu i wieku uszkodzonego pojazdu.

W konsekwencji zdaniem Sądu powyższe narusza prawa powoda jako konsumenta, albowiem wariant serwisowy w zasadzie wymusza na konsumencie, aby dokonał naprawy pojazdu. Podkreślić zaś należy, iż fakt dokonania naprawy nie ma wpływu na wysokość szkody i doznany uszczerbek. Ponadto również dalsze regulacje dotyczące przejścia z wariantu serwisowego na wariant optymalny rażąco naruszają prawa konsumenta, albowiem brak naprawy powoduje w istocie ograniczenie odpowiedzialności pozwanego, gdyż prowadzi do ustalania wysokości odszkodowania na niższym poziomie, co stanowi odstępianie od zasady pełnej kompensaty szkody. Co więcej, poza sporem było, iż

poprzednik prawny powoda wykupił ubezpieczenie w wariantcie serwisowym, co łączyło się z obowiązkiem uiszczania przez niego znacząco wyższej składki, aniżeli w przypadku wariantu optymalnego.

Obowiązek przedstawienia rachunków bądź faktur dotyczących naprawy powoduje – w wypadku jego niespełnienia - rozliczenie szkody na zasadach określonych w wariantcie optymalnym, mimo opłacenia składki za wariant serwisowy i pozbawienie w ten sposób kontrahenta korzyści płynących z ubezpieczenia zapewniającego mu lepszą ochronę. Ta lepsza ochrona jest bowiem iluzoryczna, a co najważniejsze jej iluzoryczność wzmocniona skomplikowana redakcją tekstu, która jest obiektywnie niezrozumiała dla przeciętnego adresata (por. wyrok SN z dnia 12 stycznia 2007 r., IV CSK 307/06).

Powyższe stanowisko jest utrwalone w orzecznictwie (por. m.in. wyrok SO Kalisz z 23.02.2017 r. sygn. akt II Ca 611/16).

Należy jeszcze dodać, iż zgodnie z art. 805 § 4 k.c., do umów ubezpieczenia przepisy art. 385 (1 -3) k.c., stosuje się odpowiednio.

Uznając zatem, iż postanowienia § 19 ust. 5 OWU obowiązujące u pozwanego stanowią niedozwolone klauzule umowne, a tym samym zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. nie wiążą one konsumenta, Sąd ustalał wysokość należnego powodowi odszkodowania w oparciu o reguły określone w kodeksie cywilnym. Z tych też względów Sąd w oparciu o opinię biegłego sądowego dokonał ustalenia niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu powoda w wysokości 7.811,98 zł. W ocenie Sądu wysokość ta została ustalona w sposób prawidłowy. Podkreślić bowiem należy, iż uwzględniła ona średnie stawki usług występujące na rynku lokalnym, przy czym biegły wziął pod uwagę stawki w zakładach nieautoryzowanych (czyli niższe tj. 90 zł netto, a nie 120 zł netto za 1 rbg), a także ceny części oryginalnych, co biorąc pod uwagę wiek uszkodzonego pojazdu oraz fakt, iż uszkodzeniu uległy części oryginalne było w pełni uzasadnione. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, iż należne powodowi odszkodowanie wynosi 7.118, 10 zł (tj. 7.811,98 zł minus 10% udziału własnego). W związku jednak z tym, iż poprzednik prawny powoda otrzymał już od pozwanego kwotę 2.315,86 zł, to zasadne byłoby przyznanie powodowi kwoty 4.802,24 zł. Powód domagał się jednak w niniejszej sprawie kwoty jedynie 3.736,19 zł, zaś Sąd, w myśl art. 321 k.p.c., był związany żądaniem pozwu.

Z tych też względów Sąd, na podstawie art. 805 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 k.c. oraz art. 321 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.736,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16.10. 2015r. do dnia zapłaty - zgodnie z żądaniem pozwu.

Zatem orzeczono jak w p. 1 wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Powód poniósł koszty w wysokości 187 zł opłaty od pozwu oraz 1.200 zł kosztów zastępstwa procesowego, 800 zł zaliczki na poczet opinii biegłego, a także 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, razem 2.204 zł.

Wobec tego orzeczono jak w p. 2 wyroku.

Ponadto nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 192 zł tytułem nie opłaconych w całości kosztów opinii biegłego sądowego. Wobec tego, na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z 28.07.2005r. (Dz. U. Nr 90, poz. 594 t.j. z 2010r. z późn.zm.) orzeczono jak w pkt 3. SSR Katarzyna Porada - Łaska